

TA'LIM JARAYONIDA MILLIY QADRIYATLARNI TARG'IB QILISHNING PEDAGOGIK ASOSLARI

Ma'rufjonov Begali Sherali o'g'li

Andijon davlat pedagogika instituti

Pedagogika II bosqich magistranti

<https://doi.org/10.5281/zenodo.20269199>

Annotatsiya

Mazkur tezisda ta'lim jarayonida milliy qadriyatlarni targ'ib qilishning pedagogik asoslari, yosh avlod tarbiyasidagi o'rnini hamda zamonaviy ta'lim tizimidagi ahamiyati yoritilgan. Shuningdek, o'quvchilarda milliy ong, ma'naviy madaniyat va vatanparvarlik tuyg'ularini shakllantirishda innovatsion pedagogik texnologiyalarning samaradorligi tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: milliy qadriyat, tarbiya, pedagogik yondashuv, ma'naviyat, vatanparvarlik, ta'lim, madaniyat, pedagogik texnologiya.

Kirish

Globalashuv jarayonlari jadallashib borayotgan hozirgi davrda yoshlarni milliy qadriyatlar ruhida tarbiyalash muhim pedagogik masalalardan biri hisoblanadi. Har bir xalqning o'ziga xos urf-odatlarini, an'analari, ma'naviy merosi va qadriyatlari mavjud bo'lib, ular millatning tarixiy taraqqiyoti hamda madaniy taraqqiyotini belgilaydi. Shu bois ta'lim jarayonida milliy qadriyatlarni targ'ib qilish nafaqat ma'naviy tarbiya vositasi, balki barkamol shaxsni shakllantirishning asosiy omillaridan biri sifatida namoyon bo'ladi.

Bugungi kunda ta'lim muassasalarida o'quvchilarning faqat bilim olishi emas, balki ularning ma'naviy-axloqiy jihatdan yetuk inson bo'lib kamol topishi ham muhim vazifa sifatida qaralmoqda. Ayniqsa, milliy qadriyatlar asosida tashkil etilgan tarbiyaviy faoliyat yosh avlod qalbida Vatanga muhabbat, ajdodlarga hurmat va milliy g'urur hissini shakllantiradi.

Asosiy qism

Milliy qadriyatlar — xalqning asrlar davomida shakllangan ma'naviy boyligi, urf-odatlarini, an'analari, axloqiy qarashlari va madaniy merosidir. Ular jamiyat taraqqiyotining muhim mezonini bo'lib, yoshlarni ma'naviy barkamollikka yetaklaydi. Ta'lim jarayonida milliy qadriyatlarni targ'ib qilishning pedagogik asoslari bir necha yo'nalishlarda namoyon bo'ladi.

Birinchidan, o'quv jarayonida milliy qadriyatlarni integratsiyalash muhim ahamiyatga ega. Adabiyot, tarix, ona tili, tarbiya hamda pedagogika fanlari orqali xalq og'zaki ijodi, buyuk ajdodlar merosi va milliy an'analarni o'quvchilarga yetkazish mumkin. Bu esa o'quvchilarda tarixiy xotira va milliy tafakkurning rivojlanishiga xizmat qiladi.

Ikkinchidan, pedagog shaxsining ma'naviy namunadorligi katta ahamiyat kasb etadi. O'qituvchi o'zining odobi, muomalasi, kiyinish madaniyati va tarbiyaviy yondashuvi bilan o'quvchilarga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Milliy qadriyatlarni hurmat qiladigan pedagog yoshlar ongida ham shu qadriyatlarga nisbatan hurmat hissini shakllantira oladi.

Uchinchidan, ta'lim jarayonida interfaol metodlardan foydalanish milliy qadriyatlarni samarali targ'ib qilish imkonini beradi. “Munozara”, “Aqliy hujum”, “Rolli o'yin”, “Case-study” kabi metodlar orqali o'quvchilarning mustaqil fikrlashi va qadriyatlarga ongli munosabati rivojlanadi. Ayniqsa, sahna ko'rinishlari, milliy bayram tadbirlari va ma'naviy-ma'rifiy kechalar o'quvchilarning milliy madaniyatga bo'lgan qiziqishini oshiradi.

Shuningdek, oilaviy tarbiya va ta'lim muassasasi hamkorligi ham muhim pedagogik omillardan biridir. Oila milliy qadriyatlarning birlamchi manbai bo'lsa, maktab ushbu

qadriyatlarni ilmiy-pedagogik asosda rivojlantiradi. Shu sababli ota-onalar bilan hamkorlikda tashkil etiladigan ma'naviy tadbirlar tarbiyaviy samaradorlikni oshiradi.

Milliy qadriyatlarni targ'ib qilishda zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish ham dolzarb hisoblanadi. Multimedia vositalari, videodarslar, elektron platformalar va virtual ekskursiyalar orqali o'quvchilarga milliy merosni qiziqarli shaklda yetkazish mumkin. Bu esa ta'lim samaradorligini oshirib, yoshlarning milliy madaniyatga bo'lgan qiziqishini kuchaytiradi.

Xulosa qilib aytganda, ta'lim jarayonida milliy qadriyatlarni targ'ib qilish yosh avlodni ma'naviy barkamol, vatanparvar va milliy ongli inson qilib tarbiyalashning muhim omilidir. Pedagogik faoliyatda milliy qadriyatlarning mazmun-mohiyatini chuqur yoritish, innovatsion metodlardan foydalanish hamda oila va ta'lim muassasasi hamkorligini kuchaytirish yuqori samaradorlikka olib keladi. Milliy qadriyatlarga tayangan ta'lim tizimi jamiyatning ma'naviy taraqqiyotini ta'minlashda muhim ahamiyat kasb etadi.